

Rodzaje przestrzeni zamkniętych

Wstęp

Przestrzenie zamknięte, do których muszą wchodzić pracownicy, występują w niemal każdej branży i zawsze wiążą się ze zwiększonym ryzykiem zawodowym. Przestrzenie zamknięte stanowią jedno z najniebezpieczniejszych zagrożeń w miejscu pracy. Wejście do nich może mieć skutek śmiertelny. Mówiąc krótko, praca w przestrzeni zamkniętej jest pracą szczególnie niebezpieczną. Nawet typowe zadania, takie jak rutynowe inspekcje, mogą być opłakane w skutkach, jeśli nie podejmie się odpowiednich środków ostrożności.

Różnią się one co do rozmiarów i lokalizacji – jedne są ewidentne, inne mniej, a zagrożenia występujące w każdej z nich mogą być inne.

Tak samo jak w przypadku wszystkich zagrożeń występujących w miejscach pracy, tak również zagrożenia związane z przestrzeniami zamkniętymi należy traktować poważnie, aby zapewnić pracownikom bezpieczeństwo. Jeśli nie wszystkie lokalizacje zostaną zidentyfikowane, pracownicy mogą zlekceważyć występujące w nich zagrożenia. W związku z tym pierwszym krokiem w tym procesie jest zrozumienie, co stanowi przestrzeń zamkniętą, a następnie zidentyfikowanie przestrzeni zamkniętych w miejscu pracy.

Definicja przestrzeni zamkniętych

Przegląd różnych programów związanych z przestrzeniami zamkniętymi i stosownych przepisów pokazuje, że definicje tych przestrzeni różnią się w zależności od regionu świata. Mimo to w większości definicji przestrzeni zamkniętych można wyróżnić cechy wspólne.

Ogólnie rzecz ujmując, jest to częściowo lub całkowicie zamknięta przestrzeń, którą charakteryzuje pięć poniższych cech:

Cecha nr 1 — przestrzeń jest wystarczająco duża i tak przygotowana, że człowiek może do niej wejść i wykonywać w niej prace.

Aby mogła stanowić zagrożenie dla ludzi, musi być wystarczająco duża, aby zmieścił się w niej człowiek (w całości lub częściowo). Przykładowo zbiorniki paliwowe w skrzydłach samolotów pasażerskich są wystarczająco duże, aby pracownik mógł częściowo wejść do środka, ale w niektórych przypadkach nie są wystarczająco duże, aby

można było wejść do nich całkowicie, ponieważ znajduje się w nich różnorodne oprzyrządowanie.

Cecha nr 2 — ma otwory o ograniczonej wielkości lub utrudniające wejście lub wyjście

Ogólnie oznacza to, że możliwości wejścia do danej przestrzeni lub wyjścia z niej są ograniczone albo że wejście lub wyjście są wyjątkowo trudne. Przykładowo wejście do zbiornika przez właz może wymagać przeciskania się lub czołgania przez ciasne przejście lub mały otwór.

Cecha nr 3 — przestrzeń nieprzeznaczona do ciągłego przebywania w niej ludzi.

Jeśli przestrzeni nie zaprojektowano do tego, aby przez dłuższy czas pracowali w niej ludzie, mogą panować w niej warunki, które nie wystarczają do podtrzymania życia. Przykładowo pracownik może wejść do dobrze wentylowanej serwerowni i bezpiecznie w niej pozostać przez kilka godzin, ale nie jest to przestrzeń zaprojektowana do podtrzymywania ludzkiego życia przez kilka kolejnych dni.

Cecha nr 4 — prowadzenie działań w sytuacjach zagrożenia jest utrudnione.

Ta cecha dotyczy przestrzeni, których wewnętrzna struktura może utrudnić lub opóźnić pierwszą pomoc i działania ratunkowe. Jeśli na przykład pracownik zasłabnie w przewodzie wentylacyjnym, wydobyć go z przestrzeni przypominającej labirynt będzie wymagać skomplikowanej i długiej ewakuacji, a dopiero potem będzie można udzielić mu pierwszej pomocy.

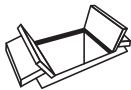










Cecha nr 5 — w przestrzeni istnieje zagrożenie, które może powodować choroby lub obrażenia.

Ta cecha odnosi się do przestrzeni, w których istnieją zagrożenia biologiczne, chemiczne lub fizyczne w tym mechaniczne. Te zagrożenia mogą być stwarzane przez materiały lub substancje obecne w przestrzeni przed wejściem do niej lub wprowadzane przez pracownika wykonującego zadanie. Przykładowo iskry powstające podczas szlifowania w przestrzeni zamkniętej mogą doprowadzić do wybuchu, jeśli atmosfera wewnątrz zawiera zbyt duże stężenie tlenu.

Przykłady przestrzeni zamkniętych

Poniżej podano przykłady przestrzeni zamkniętych często spotykanych w wielu branżach. Ten dokument zawiera jedynie wskazówki. Nie należy używać tych przykładów jako jedynej podstawy do identyfikacji przestrzeni zamkniętych w miejscu pracy i oceny związanego z nimi ryzyka. Ta lista nie jest pełna.

W trakcie oceny, planowania i dostępu do przestrzeni zamkniętej należy przestrzegać szczegółowych przepisów obowiązujących w danym kraju. Przestrzenie zamknięte może oceniać tylko osoba kompetentna, posiadająca odpowiednią wiedzę i doświadczenie w tym zakresie.

Typy przestrzeni zamkniętych	Częstotliwość wchodzenia (Liczba przestrzeni w zakładzie i częstotliwość wchodzenia do nich)	Złożoność	Liczba przestrzeni	Ogólna lub specyficzna dla danej branży
 Pomieszczenie techniczne, szybiki i studzienki rewizyjne	Co miesiąc	Prosta	Wiele	Ogólna
 Studzienka	Co miesiąc	Prosta	Wiele	Ogólna
 Szyb windy	Co roku	Umiarkowana	Kilka	Ogólna
 Przewody systemów HVAC	Co roku	Duża	Wiele	Ogólna
 Zbiornik magazynowy	Co roku	Duża	Wiele	Specyficzna dla branży
 Zbiorniki reakcyjne	Co miesiąc	Duża	Wiele	Specyficzna dla branży
 Boks szalunkowy	Kwartalnie	Prosta	Kilka	Specyficzna dla branży
 Przepusty	Co miesiąc	Umiarkowana	Kilka	Ogólna
 Tunele	Kwartalnie	Duża	Kilka	Ogólna
 Oczyszczanie ścieków	Codziennie	Umiarkowana	Mało	Specyficzna dla branży
 Jednostka alkilowania	Co roku	Bardzo duża	Wiele	Specyficzna dla branży



3M Poland Sp. z o.o.

Dział Bezpieczeństwa Pracy
Al. Katowicka 117
Kajetany, 05-830 Nadarzyn
tel: + 48 22 739 60 00
www.3m.pl/bhp

3m.pl/przestrzeniezamkniete

Prosimy poddać recyklingowi. Wydrukowano w Polsce.
3M to zastrzeżony znak towarowy firmy 3M. ©3M 2019.
Wszelkie prawa zastrzeżone.